

" Waterkwaliteit en visbestand in de rivier de Dender anno 2024 "

1. Inleiding

De Dender is een traagstromende rivier met een vrij laag verval. Zij vloeit door de provincies Henegouwen en Oost-Vlaanderen en is ongeveer 65 km lang.

De Dender is een traagstromende rivier met een vrij laag verval. Zij vloeit door de provincies Henegouwen en Oost-Vlaanderen en is ongeveer 65 km lang.

De Dender ontstaat te Aat door samenvloeiing van de Oostelijke Dender en de Westelijke of Kleine Dender en mondt te Dendermonde van rechts in de Schelde uit .

2. Waterkwaliteit

a) Huidige toestand

De evolutie van de waterkwaliteit evenals de doelstellingen per waterlichaam kan handig opgevolgd worden via de waterdashboards die online staan: *Dashboard oppervlaktewaterlichamen*.

b) Toekomstperspectieven

De verschillende geplande acties zijn terug te vinden in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027. Dit is eveneens online raadpleegbaar:

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/stroomgebiedbeheerplannen-2022-2027>.

De rapportage over deze acties is terug te vinden in het wateruitvoeringsprogramma:

<https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/stroomgebiedbeheerplannen/wateruitvoeringsprogramma>.

3. Afvissingen

a) Afvissing in 2020

De Dender werd door het INBO op twee locaties bemonsterd. Beide locaties werden bemonsterd met elektrovisserij en fuikvisserij. In de tweede cyclus (2022-2024) zal de Dender nog op acht bijkomende locaties bemonsterd worden.

Op de Dender ving men 19 vissoorten: alver, baars, biermpje, bittervoorn, blankvoorn, blauwbandgrondel, brasem, dieldoornige stekelbaars, gibel, karper, kolblei, paling, pos, rietvoorn, riviergrondel, snoek, snoekbaars, winde en zeelt. Blankvoorn, gevolgd door baars en paling zijn de meest gevangen soorten.

De CPUE-waarden voor zowel de fuikvisserij als de elektrovisserij (Tabel 53) wijzen op zeer goede vangsten. De vangsten zijn heel wat hoger dan die in 2014, waar de CPUE voor de fuikvisserij gemiddeld 15 stuks/fuikdag bedroeg en de elektrovisserij 7,5 stuks/100 m.

De gemiddelde EQR (gemiddelde van fuikvisserij en elektrovisserij) voor de locatie gelegen stroomopwaarts de sluis van Geraardsbergen is 0,44, dit valt voor de Dender die aangepaste kwaliteitsklassen heeft, in de klasse van de 'matige kwaliteit'. De meer stroomafwaarts gelegen locatie scoort 0,46. Voor de uiteindelijke EQR-waarde voor het waterlichaam VL05_67 nemen we een gemiddelde van de berekende waarden per locatie en methode, dit geeft een resultaat van 0,45, een score die eveneens valt in de klasse van de 'matige kwaliteit'.

Tabel 49 geeft een situering weer van de staalnameplaatsen op de Dender en zijn zijlopen bemonsterd in 2020.

Tabel 52 geeft een overzicht weer van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten op de verschillende locaties gelegen in het Denderbekken (met * gevangen d.m.v. elektrovisserij, + gevangen d.m.v. fuikvisserij en x gevangen d.m.v. beide methodes) in 2020 en in de vorige campagne in 2014.

Tabel 53 geeft de effectieve vangst weer per soort en per staalnameplaats in 2020 uitgedrukt in CPUE (elektrisch in G-100 m en N-100 m, fuiken in G/fuikdag en N/fuikdag met G = gewicht in g en N = aantal).

Tabel 54 geeft een overzicht weer van de visindexwaarden op de locaties in het Denderbekken 2020 (in EQR) en hun appreciatie.

b) Afvissing in 2021

Het INBO beviste de Dender in 2021 op drie plaatsen gelegen in Dendermonde, Aalst en Geraardsbergen.

Er werden in totaal 19 vissoorten gevangen, namelijk baars, biermpje, bittervoorn, blankvoorn, blauwbandgrondel, bot, brasem, driedoornige stekelbaars, paling, rietvoorn, riviergrondel, snoek, snoekbaars, tiendoornige stekelbaars, vetje, zwartbekgrondel, gibel, kolblei en pos.

Er werd eveneens zoetwatergarnaal, Chinese wolhandkrab en gevlekte Amerikaanse rivierkreeft gevangen.

c) In 2022 werd in Geraardsbergen op het meetpunt "Slibway rode kruis G'bergen" baars en paling gevangen.

d) Afvissing in 2024

Er werden op de meetpunten in Dendermonde en Aalst in totaal 15 verschillende vissoorten gevangen, namelijk baars, blankvoorn, blauwband, bot, brasem, gibel, kolblei, paling, rietvoorn, snoekbaars, bittervoorn, pos, winde, zonnebaars en zwartbekgrondel. Er werd ook Chinese wolhandkrab gevangen.

VERBEIREN Marc

Wolvertem, februari 2025

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger Eva DE BLEEKER in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Jo BROUNS :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2024-2025 , vraag nr. 263 van 15 januari 2025 } .

TABELLEN Afvissing in 2020

Tabel 49: Situering van de staalnameplaatsen op de Dender en zijn zijlopen bemonsterd in 2020

Nummer	X	Y	Waterloop	Gemeente	Omschrijving
40120300	116813	159217	MARK	Geraardsbergen	aan de stuw, Vianestraat
41012110	115594	162118	DENDER	Geraardsbergen	SO sluis van Geraardsbergen
41012150	116808	164341	DENDER	Geraardsbergen	/
42250150	137861	173454	STEENVOORBEEK	Ternat	/
42333150	127437	173578	MOLENBEEK	Denderleeuw	vanaf de brug tot aan de molen
43121300	121740	179296	TER ERPENBEEK	Erpe-Mere	aan oude molen
43121350	123574	181982	TER ERPENBEEK	Erpe-Mere	aan de molen, Molenstraat

Tabel 53: Effectieve vangst per soort en per staalnameplaats in 2020 uitgedrukt in CPUE (elektrisch in G-100 m en N-100 m, fuiken in G/fuikdag en N/fuikdag met G = gewicht in g en N = aantal)

Nummer		alver	baars	bermpje	bittervoorn	blankvoorn	blauwbandgrondel	braseem	driedoornige stekelbaars	giebel	karper	kolblei	paling	pos	rietvoorn	riviergrondel	snoek	snoekbaars	winde	zeelt	zonnebaars	Totaal
40120300	G/100m	44,9	0,3	2	462,9	2,2			306,6			1871	32,4	25,1	107,7	8,9		236,9				3100,9
elektrisch	N/100m	1	3	2	87	1			2			16	2	3	23	2		4				146
41012110	G/100m	2,86	11,88		213,76				36,16			7,54							0,58			272,78
elektrisch	N/100m	0,2	0,8		14,6				0,2			0,2							0,2			16,2
41012110	G/fuikdag	9,98	126,14		2,78	511,36	17,69	542,33	214,83	483,15	93,28	3210,48	5,17	34,61	13,35			1,4				5266,55
fuiken	N/fuikdag	1	22,25		1	34	3	4,75	0,75	0,25	3,25	9	1,5	2,5	1,25			0,25				84,75
41012150	G/100m		334,04	0,94	1,48	880,16		0,04	0,38	17,68			5,86		2,04						0,9	1243,52
elektrisch	N/100m		33	0,8	2	60,2		0,2	1,6	5,2			0,2		1,4						0,2	104,8
41012150	G/fuikdag	8,78	74,97			1423,05		444,39	519,73	1528,45	119,45	7325,44	7,53	44,9			221,3	5,33			1340,42	13063,74
fuiken	N/fuikdag	0,5	12,25			70,25		2	1	0,75	12,5	20,5	0,5	0,25			0,25	1			1	122,75
42250150	G/100m							31,6		8,3												39,9
elektrisch	N/100m							7		1												8
42333150	G/100m							339,9														339,9
elektrisch	N/100m							213														213
43121300	G/100m			57,5		258,4	63,9	1801,5	113,6							33,7						366
elektrisch	N/100m			7		4	13	1165	4							2						6
43121350	G/100m			12,2		204,9	7,7	749,1					633,9			41						1648,8
elektrisch	N/100m			1		11	2	518					1			3						536

Tabel 54: Overzicht van de visindexwaarden op de locaties in het Denderbekken 2020 (in EQR) en hun appreciatie

Nummer	Waterloop	Methode	Waterlichaam	Jaar	EQR	Appreciatie
40120300	MARK	Elektrisch	VL08_72	2020	0,54	matig
41012110	DENDER	Elektrisch	VL05_67	2020	0,33	ontoereikend
41012110	DENDER	Fuik	VL05_67	2020	0,55	matig
41012150	DENDER	Elektrisch	VL05_67	2020	0,48	matig
41012150	DENDER	Fuik	VL05_67	2020	0,45	matig
42250150	STEENVOORBEEK	Elektrisch	L111_1039	2020	0,2	slecht
42333150	MOLENBEEK	Elektrisch	L107_279	2020	0,25	ontoereikend
43121300	TER ERPENBEEK	Elektrisch	L107_275	2020	0,29	ontoereikend
43121350	TER ERPENBEEK	Elektrisch	VL05_74	2020	0,25	ontoereikend

TABEL Afvissing in 2021

TABEL kleine Afvissing in 2022

Zie : de volgende bladzijde.

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	baars	40.00	507.60
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	bermpje	1.00	1.00
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	bittervoorn	2.00	4.50
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	blankvoorn	153.00	194.70
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	blauwbandgrondel	19.00	35.70
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	bot	3.00	11.60
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	brasem	46.00	26.20
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	driedoornige stekelbaars	36.00	12.50
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	paling	19.00	2979.40
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	rietvoorn	2.00	27.40
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	riviergrondel	6.00	2.70
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	snoek	1.00	90.50
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	snoekbaars	1.00	3.50
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	tiendoornige stekelbaars	2.00	0.80
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	vetje	20.00	2.30
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	zoetwatergarnaal	1.00	0.10
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	zwartbekgrondel	1.00	11.10
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	baars	10.00	110.40
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	baars	5.00	1386.40
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	bittervoorn	2.00	0.80
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	blankvoorn	130.00	711.30
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	blankvoorn	22.00	1311.80
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	brasem	1.00	1400.70
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	Chinese wolhandkrab	7.00	222.40
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	driedoornige stekelbaars	1.00	0.10
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	5.00	82.00
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	2.00	23.00
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	giebel	3.00	2443.90
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	kolblei	4.00	615.10
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	paling	3.00	117.10
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	paling	150.00	65413.90
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	pos	3.00	56.60
Dender	128289/178929	Erebodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2021	snoekbaars	1.00	3380.00
Dender	114589/161357	Slibway rode kruis G'bergen	Geraardsbergen	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2022	baars	20.00	305.40
Dender	114589/161357	Slibway rode kruis G'bergen	Geraardsbergen	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2022	paling	2.00	378.80

TABEL Afvissing in 2024

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	baars	2.00	132.20
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	baars	5.00	179.60
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	blankvoorn	3.00	4.80
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	blankvoorn	43.00	226.80
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	blauwband	11.00	5.70
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	bot	1.00	0.10
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	brasem	2.00	2.50
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	Chinese wolhandkrab	44.00	480.60
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	giebel	1.00	15.00
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	kolblei	2.00	67.90
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	paling	8.00	2166.30
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	paling	36.00	15607.10
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	rietvoorn	1.00	0.90
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	rietvoorn	1.00	12.70
Dender	129595/187988	aan de sluis Denderbelle	Dendermonde	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	snoekbaars	1.00	3205.00
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	baars	2.00	131.90
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	baars	5.00	541.80
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	bittervoorn	1.00	4.60
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	blankvoorn	91.00	170.80
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	blankvoorn	69.00	279.40
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	blauwband	2.00	0.70
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	brasem	5.00	6.10
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	giebel	1.00	740.00
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	kolblei	5.00	142.90
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	paling	8.00	1629.60
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	paling	48.00	22232.80
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	pos	1.00	7.60
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	winde	1.00	1413.60
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	zonnebaars	3.00	78.10
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	zwartbekgrondel	36.00	396.70
Dender	128289/178929	Erembodegembrug	Aalst	Oost-Vlaanderen	Denderbekken	2024	zwartbekgrondel	2.00	67.20